

Maandag 15 oktober 1917 – enige editie

Parijs, 14 oktober. Officieel middagcommuniqué: In België vielen Franse verkenningsafdelingen 's nachts voor het nieuwe front Duitse patrouilles aan; ze maakten een dertigtal gevangenen onder wie één officier.

Londen, 14 oktober. Officieel: Vannacht is het geschut van de vijand ten noordoosten van leper in touw geweest.

Wij hebben ten westen van Beselare en ten noorden van Poelkapelle vijandelijke verkenningstroepen afgeslagen.

Londen, 14 oktober. Officieel bericht over de vliegeractie van de marine: Wegens het ongunstige weer zijn de verrichtingen van de marinevliegtuigen zaterdag beperkt geweest. Een van onze vechtpatrouilles schoot in de loop van de ochtend een vijandelijk vliegtuig boven Oostende neer. Het vliegtuig viel in vlammen gehuld naar beneden.

Londen, 15 oktober. Officieel middagbericht: Vannacht heeft de vijand onze stellingen op de voornaamste hoogterug ten zuiden van Broodseinde zwaar gebombardeerd. Geen infanterieactie.

Berlijn, 14 oktober. Officieel middagbericht: Legergroep prins Rupprecht: Op het gevechtsterrein in Vlaanderen is het roffelvuur van gisterochtend niet door aanvallen gevolgd. Overdag bleef de artilleriebedrijvigheid aan de kust en van het bos van Houthulst tot Geluveld levendig; vooral 's avonds nam zij toe. Sterke Franse en Engelse verkenningsafdelingen vielen 's ochtends aan op enige punten van onze linie. Ze werden teruggeslagen.

Berlijn, 14 oktober. Officieel avondbericht: In Vlaanderen en ten noordoosten van Soissons vuurgevecht van wisselende kracht.

Havre, 14 oktober. Baron Moncheur, teruggekeerd van een zending in de Verenigde Staten, zal Paul Hijmans opvolgen als gezant van België te Londen.

Havre, 14 oktober. Men verneemt, dat graaf Woeste, de vroegere leider der katholieke staatspartij in België, te Brussel ernstig gekwetst is bij een tramongeluk.

De oorlogstoestand.

In Vlaanderen zijn de Engelsen bij hun laatste aanval van vrijdag inderdaad, zoals reeds uit de eerste berichten viel op te maken, niet zo ver gevorderd als de vorige keren. Niettemin wonnen zij op het aangevallen front (tussen het Houthulsterbos en de spoorweg Ieper-Staden) een 500 meter terrein.

De Frankfurter Zeitung verklaart de snelheid, waarmee de Engelse artillerie ter voorbereiding van de aanval, haar vuur op een smalle strook terrein concentreert. Gaat de infanterie ten aanval over, dan wordt de strook een weinig naar voren verlegd, maar ze blijft even smal. Daar de Britse artillerie op deze wijze telkens veel minder ver schiet dan zij kan, kan ze zonder te worden verplaatst verscheidene partiële aanvallen na mekaar voorbereiden. Hieruit moet, volgens de Frankfurter, worden verklaard, dat de aanvallen van de Britten elkaar zo snel opvolgen. Dit is alleen mogelijk, doordat de infanterie bij elke aanval maar zo'n klein stukje opschiet. Desniettemin erkent de Frankfurter Zeitung, dat men, zoals het nu in Vlaanderen gaat, op zijn vingers kan natellen, wanneer de Engelsen het kanaal van Brugge zullen hebben bereikt, maar, troost het blad, men moet strategische zaken niet bekijken uit de gezichtshoek van schematische zaken. Eén geslaagde tegenzet kan de hele strategische toestand weer veranderen. Deze mogelijkheid kan op zichzelf stellig niet worden bestreden, maar totnogtoe hebben de Duitsers met deze tegenzet

(verondersteld dat zij hem zullen doen) geen haast gemaakt en ze zijn, ogenschijnlijk zonder zich te bekommeren over hetgeen er in Vlaanderen gebeurt, met nieuwe ondernemingen in het oosten begonnen.

Naar het Eindhovens Dagblad verneemt, zou er een hoeveelheid van 40.000 kilo carbid binnenkort ter beschikking gesteld worden van de bevolking van het arrondissement Turnhout. Deze carbid zou uitsluitend verdeeld worden onder de gezinnen, die bij geen gasfabriek aangesloten zijn, of geen elektrische verlichting bezitten. Wij hebben melding gemaakt van de door de Duitse overheid in België uitgevaardigde verordening van 22 september, waarbij de tabak in het oogstjaar 1917, en ook de nog onverwerkte inlandse tabak uit vroegere oogstjaren, in beslag genomen wordt. Volgens het Eindhovens Dagblad heeft nu, door de zeldzaamheid en de duurte van de tabak de teelt van deze plant, vroeger schier onbekend in België, plots een uitbreiding genomen. Niet minder dan 442 personen hebben zich in de gemeente Geel als tabaksplanters aangegeven.

Uit Sas van Gent meldt men ons:

Alhier kwamen de laatste dagen verschillende Nederlanders uit Gent aan, die mededelen, dat de jongste vliegeraanvallen op die stad vele slachtoffers hebben gemaakt, terwijl ze tevens mededelen, dat het gebrek in België steeds stijgt.

Naar wij in De Toorts lezen, schrijft het te Parijs verschijnende blad, Le Peuple Belge, onder het hoofd: Dwangmaatregelen der Engelse regering tegenover bezet België:

“Sinds enige weken mag op bevel van het Engelse gouvernement door de Relief Commissie geen vet meer in België worden ingevoerd.

De Engelse regering meent tot dit verbod gerechtigd te zijn, omdat de Belgische boeren hun vee aan de Duitsers verkopen. Wij zijn van oordeel, dat de Belgische regering handelend moet optreden. De bevoorrading van België mag in geen geval verminderd worden. Wij eisen van ons gouvernement, dat het maatregelen zou nemen, waardoor er meer voedsel naar België zal gaan, dan tot nu toe het geval was.”

Het artikel eindigt met de vet gedrukte zin:

“Welnu, wij eisen, en dat in naam van onze verhongerende landgenoten, verbetering in de bevoorrading van België en ook van invoer van vet.”

Naar De Toorts meldt, heeft het Nationaal Vlaams Verbond zondag 16 september zijn algemene vergadering in het Vlaams Huis te Brussel gehouden, onder voorzitterschap van mr. Maurits Josson. Door de secretaris, de heer Frans Reinhard, werd voorlezing gedaan van een door hem opgesteld protest tegen de centraliserende en verfransende Belgische staat. De vergadering hechtte eenstemmig haar goedkeuring aan de verspreiding van het betoog.

De verkiezing van het hoofdbestuur gaf de volgende uitslag: voorzitter: mr. Maurits Josson; secretaris: Frans Reinhard; leden: de heren J. Leeten, E. Neeckx, J. Henderickx en Gillebertus.

Uit nadere inlichtingen omtrent het nieuwe Belgische ministerie van economische aangelegenheden blijkt, dat dit departement tot taak zal hebben de nodige voorstudie te doen in verband met het herstel van het economisch leven in België en het nemen van de nodige maatregelen om dit herstel te bespoedigen. Feitelijk komt dit neer op het verenigen van al de particuliere en officiële pogingen, die reeds gedurende twee jaar overal gedaan zijn en op het geven van

een vaste richting aan die pogingen. Nu de stoot van hogerhand zal uitgaan, kan het werk voor de herstelling van de Belgische nijverheid, die zo zeer geleden heeft onder de bezetting, en van de handel duchtiger aangevat worden: in het nieuwe ministerie zal men zich o.m. bezig houden met het verschaffen van nieuwe machinerieën aan de fabrieken, die leeggehaald werden; met het bestellen van de nodige grondstoffen; verder met het opmaken van de schadevergoeding. Het ligt eveneens in de bedoeling te trachten een lichaam in het leven te roepen, dat met de aankopen belast wordt. De wijze van kredietverlening aan de nijverheid zal verder eveneens bestudeerd worden.

De raad die, volgens het telegram uit Havre in het ochtendblad van de N.R.C. van 13 dezer, aan het ministerie ingesteld is, bevat reeds een vijftigtal leden, door de koning aangesteld, en zal een ruime uitbreiding krijgen zodra de voornaamste zakenmensen in het bezette gebied er bij kunnen benoemd worden. Naast de heer Hubert, die algemeen secretaris wordt, en de heer F. van Langenhove, secretaris (en niet directeur) van het Instituut Solvay, die kabinetschef wordt, is de intendant Thys aangesteld als directeur-generaal.